

Mihaela Hojnik

Dve zgodbi

PRAVA LJUBEZEN

Pongrac se mi včasih smili. Suhljat, krivonog fant, ki mu nič ne gre od rok. Kadar se med malico šalimo, se reži na vsa usta za vsako malenkost. Potem pa poskuša še sam povedati kak vic, pa se mu vse sfiži. Razgret od pripovedovanja se ozre po obrazih svojih prijateljev, v njegovih očeh je brati obupno željo, da bi se njegovim šalam nasmejali. Mi pa stojimo tam in le s težavo spravimo skupaj medel, prisiljen smeh. Pongrac je eden najslabših šaljivcev. Vendar ne odneha, znova in znova ga zanese, veselo si popravi hlače v pasu in začne:

"Fantje, pa tega ste že slišali?" Nihče ga ne povabi na pijačo, ne na nogomet ob nedeljah. Smili se mi Pongrac, pa se včasih žrtvujem in mu rečem:

"Pongrac, greva na pivo k Mikiju?" Najprej se dela, kot da premišljuje, ali bi šel, kot da nima časa. Pustim, da se gre svojo igrico ponosa.

"Ja, pa bi se res prilegla steklenica piva," pravi potem in tako posediva za šankom kakšno uro, včasih tudi več. Potrpežljivo poslušam njegove zgodbe o puncah, ki baje prihajajo k njemu v samski blok.

Najraje govori o neki Danici, katera da kar živeti ne more brez njega, pa o pohotni kuharici v neki tezenski menzi, ki mu ponuja celo avto, če se odloči zanjo. Pa saj ni samo Pongrac poln pravljic in prigod o ženskah. Večini mojih prijateljev ne roji po glavi nič drugega kot ženske, ženske

... Za Pongraca natančno vem, kako je z njim. Nobena Danica ne prihaja k njemu ob sobotah in nobena kuharica se ne poteguje zanj. Drugi prijatelji pa res poskušajo z vleči v posteljo vse, kar nosi kiklo. Ko prihajajo v ponedeljek na delo, včasih celo zaznam vonj po ženskih sokovih, ki zaveje iz mednožja njihovih slabo umitih teles, ko razkrečenih kolen sedijo med odmorom in si prižigajo cigareto. Pravzaprav se mi smilijo vsi, ne le Pongrac. Kaj pa oni vedo o ljubezni, o pravi ljubezni? Kaj pa oni vedo o ženskah, o teh tolmunih, v katere samo padaš in padaš. O njihovih sto in sto vonjih, o barvah, o brezštevilih kotanjicah, o pregibih, vdolbinicah njihovega telesa. O teh duplih, kjer ždijo krasne vonjave. Le najti jih je treba znati. Človek bi potreboval sto let, da razišče dišeči relief njihovega telesa.

Ljubim Mimico. Vem, da se bo vrnila k meni. Kmalu bo ugotovila, da ni moškega, ki bi se v njeno telo poglobil tako raziskujoče kot jaz. Jaz sem stopil v središče njenega telesa in pustil, da me opljuska z vsem, kar jo označuje za žensko.

Vsi drugi so površni, kot slepci in gluhi se rinejo v žensko. Stiskajo in grabijo kot revmatiki z okornimi prsti, hropejo in se potijo, brizgajo in odpadajo v vlažne rjuhe. Smrtni spanec jim suši izpraznjena telesa, dokler se spet ne zarijejo, nabrekli in oglušeli od krvi, ki jim skoz vrat udari v betico.

Mimica se bo vrnila. Spoznala bo, da je Sonja vse prej kot njena prijateljica. Vedno ji je potihoma zavidala, da ima moškega, ki ji lahko da vse. Spoznala bo, da je Sonja le nesrečna zavistnica, ki ni mogla prenesti, da ima neka ženska to, o čemer lahko ona samo sanja.

Mimico sem srečal v trgovini, kjer je delala kot prodajalka. Kupoval sem suknjič in kravato. Še sedaj vidim, kako polaga predme sivozelen suknjič, poravnava žepe z vajenim gibom kratkih, debelušnih prstov. Ko stegne roko, zapokajo šivi njene bluze pod pazduho in začutim zdrav, močan vonj po njenem potu. Ozko, temnomodro krilo se ji zajeda v zajeten pas, in ko stopa mimo mene, slišim prasketanje nogavic, kako se drgneta krepki stegni druga ob drugo. Ko jo poprosim, naj mi k suknjiču pomaga izbrati kravato, stopi k stojalu, kjer visijo v pisanem slapu kravate različnih vzorcev, malce nagne glavo, da se ji koder kratkih kostanjevih las prilepi na vlažno kožo vratu. Nekajkrat globoko vdihnem, da me presenečeno pogleda, in že potegne s stojala kravato ter mi jo pokaže.

Tisto noč sem jo sanjal. Vlažnih dlani mi je ponujala prezrele češnje. Skoz prste se ji je cedil rdeč sok, jaz pa sem klečal pred njo in z usti prestrezal kapljice. Čez dva dni sem šel v trgovino in jo povabil v restavracijo.

Stanovala je pri svoji ostareli teti, ki se ni čisto nič upirala, da se je Mimica že po mesecu dni najinega znanstva preselila k meni. Svoje stvari je prinesla v dveh kovčkih in treh kartonastih škatlah. Stopal sem za njo po stopnicah, ko je v tretje nadstropje mojega stanovanja nosila še zadnjo kartonasto škatlo. Zakaj ji nisem pomagal? Ne, nisem nevzgojeno govedo, ki lahko mirno gleda otovorjeno žensko. Sploh ne! Ko sem odprl vrata svojega stanovanja, sem ji nežno vzel škatlo iz rok, in še preden je končala stavek: "A, tukaj torej stanu ...?" sem jo potegnil na kavč v dnevni sobi in ji jel počasi odpenjati gumbe na obleki. Pritisnil sem ji čelo na vrat in čutil, kako mi potoček njenega potu moči lase. Bila je zadihana od hoje po stopnicah, vsa v sokovih od nošenja težkega bremena, taka, kot sem jo hotel imeti. Hotela se mi je izviti iz objema, odtrajala me je in skoraj v paniki ponavljala:

"Moram se umiti, počakaj, da se umijem ..." Jaz pa sem lebdel v puhteči sferi njene zvezde in se opijanjal, da me je v grlu skelelo.

Pregovoril sem jo, da je pustila službo, v predmestju sem kupil košček zemlje, da jo je lahko obdelovala. Njivica je bila kakšne štiri kilometre od mojega stanovanja in skoraj vsak dan se je tja vozila s kolesom, ki sem ji ga že takoj v začetku priskrbel. Ne jaz in ne ona ne sodiva med kdove kako zgovorne ljudi. Ko sem se popoldne vrnil z dela, sem jo po navadi našel za štedilnikom. Tako zadovoljna je bila videti, ko je dvigovala pokrovke in poskušala jedi. Stopil sem ji za hrbet, jo zagrabil za široke boke in jo obrnil k sebi. Dlani in prsti so ji dišali po česnu, zeleni, kolerabi in peteršiljevih vejicah. Z eno roko je mešala zelenjavno enolončnico, jaz pa sem z ustnicami raziskoval dlan njene druge roke. Slankasti okus potu med prsti, raskavost hrpta dlani in vonj česna, ki se zarije globoko za kožico okoli nohtov.

Počasi je razumela moje želje in jim stregla. V začetku bivanja pri meni me je včasih pričakala oprhana, opranih las in nadišavljena. Solznih oči je sedela na divanu, ko sem molče sedel za mizo, segel po časopisu in odklonil hrano. Čisto na kratko sem ji nato zvečer pojasnil, kako drugače in lepše dišijo lasje kakšnih deset dni po pranju. Duh, ki veje iz lasišča,

je eden poglobitnih vonjev, po katerem se sploh lahko prepoznavamo. V zadregi je sklonila glavo, jaz pa sem jo poljubil na tilnik, da ji pokažem, kako sem prepričan, da me je razumela. Prhal sem se dvakrat na dan in jo sprejemal nase z vsem, kar lahko daje zdravo, razkošno žensko telo. Krotka in mehka me je čakala za štedilnikom, z mastnimi madeži po koži na čelu, sencah in bradi, z rahlo kiselkastim zadahom, ko sem jo poljubil, še preden sem slekel suknjič.

Morda se sliši bogokletno, vendar slepota zame nikoli ni pomenila kakšne večje nesreče, kot se zdi drugim ljudem. Vid me je v mojih romanjih po njenem telesu začenjal celo malce motiti. Vonj brez vida je popolnejši, polnejši, dojemanje vonjev bolj razburljivo. Opišem naj vam, kako diši žensko stegno ob pregibu, kjer se vanj zajedajo spodnjice, pa jamica pod kolenom, presredek med ritnicama nekega poznega poletnega popoldneva, rahlo vneta rdeča koža pod težkima dojkama? Kako je njena koža teden dni pred menstruacijo po vonju komaj prepoznavna? Nič nama ni manjkalo, Mimici in meni. Moja ženska je vedela, da ima zanesljivega, varčnega in resnega moškega. Jaz nisem kot bedasti Pongrac in drugi, ki po gostilnah zvrčajo pelinkovce in drug drugemu tvezijo svoje zgodbice o ženskah. Jaz ne posedam ob sobotah in nedeljah pred televizijo in ne praznim steklenic piva ob gledanju raznih športnih prenosov. Moj hobi je moja ženska. In Mimici bi bilo še naprej lepo, če ne bi bilo Sonje, njene zavistne prijateljice, ki lahko le sanja, da bi kdaj dobila moškega, kot ga ima ona, moja Mimica. Mimica se bo vrnila. Vem, da se bo vrnila.

Tistega dne sem se ravno vrnil iz službe, sedel sem za mizo in jo čakal, da se vrne iz mesta, kamor je šla po blago za zavese. Ko sem prebral že skoraj ves časopis, se je prikazala na vratih – in z njo Sonja. Koščata, temnih las in ostrega pogleda se je zrinila mimo Mimice in mi pomolila desnico.

"Sonja je zamudila vlak za Poljčane, pa bo pri nas popila kavico, da ji mine čas do naslednjega," je Mimica izdala opravičujoče in takoj sem vedel, da jo je Sonja po svoje prisilila, naj jo povabi v najino stanovanje.

Počasi sem preganil časopis, vstal in z mirnim glasom rekel: "Seveda, Mimica, le postreži s kavico," ter sedel v naslonjač pred televizorjem.

Po tistem dnevu ni bilo nič več tako, kot sem bil vajen. Postala je čudna. V koticu njenih ust se je pojavilo nekaj trmastega. Nič ni rekla, le ustnice je šobila na neki poseben način. Trma se je naselila tudi vrh

njenih ličnic. Ko sem ji ob večerih sedel nasproti in jo opazoval, jih je večkrat spreletel hladen drget. Zaril sem obraz pod njeno pazduho, da se kot utrujena žival naužijem vlažnotoplega miru, pa je kar otrpnila od nelagodja. Nekega popoldneva, ko si je pripravila velik obložen kruhek z mortadelo, sirom in kislimi kumaricami in sem segel za njeno desnico, da si ponesem k ustom njene mastne prste ter jih počasi obližem, je s kratkim in hitrim potegom odmaknila roko ter jo skrila za hrbet.

Dvignil sem glavo in jo mirno vprašal: "Mimica, povej, kaj ti je? Kaj je s teboj?"

Z drobnim, drgetajočim glasom je izdabila: "Ni prav, kar delaš z menoj."

"Kaj ni prav, Mimica?" sem poskušal ujeti njen pogled.

Osuplo sem gledal v njen mehki trebuh, ki se je od razburjenja sunkovito dvigal pod belo bombažno majico, v jamico popka, ki je delala senco na njej. Jamica, kamor je skrivnostna žleza telesa iztisnila roso najbolj vznemirljive esence. Mir na mojem obrazu jo je opogumil, da je zdaj spregovorila brez zatikanja, vendar z očmi nekje daleč proč od mene.

Ni ji bilo prav, kar sem delal z njo. Da ne bi smel ob sončnih jutrih postavljati na okno kozarca z njenim urinom in gledati, kako sončna svetloba razslojuje motno rumenino. Da nihče pozimi na okensko polico ne nastavlja kroglic človeškega blata, da bi ptiči ponesli pod nebo delčke njegove ljubljene ženske. Da bi se vsakomur zdelo čudno, če bi izvedel, kako si prevleko za blazino polnim z njenimi lasmi in sramnimi dlakami. Ali poznam koga, ki bi si vnete oči spiral s slino svoje ženske? Kdaj bo smela končno zamenjati posteljno perilo? Se pogosteje oprhati? Da je dvakrat na mesec pač premalo. Ali sem opazil izpuščaje pod njenim trebuhom, vlažno vnetje med bedri? Zakaj ji skrivam zobno pasto? In ali res mislim, da za umivanje zadostuje droben košček pralnega mila? Da je Sonja skoraj bruhala, ko ji je povedala, da sem z njeno menstrualno krvjo hotel zalivati begonijo.

Drugi dan, ko sem prišel iz službe, Mimice nisem več našel. A vem, da se bo vrnila. Spoznala bo, počasi bo spoznala, da ji nihče razen mene ne more dajati velike, prave ljubezni. Lahko si dobi kakšnega Pongraca, takih površnežev je kolikor hočeš.

Vrnila se bo, moja Mimica. Spet se bom kot nestrpen popotnik odpravil na spoštljivo romanje po njenem neskončnem, mehkem telesu. Toliko poti me še čaka.

MOJ STRIC

Moj stric in teta nista mogla imeti otrok. Drug drugemu sta pomenila vse. Skoraj vedno sta imela po dve mački, od katerih je ena zmeraj nekako pripadala stricu, druga pa teti. Poležavali sta in leno mežikali na volnenih odejah, ki jih je teta spletla prav zanju. Tudi psa sta imela nekaj let pri hiši. Tolstega, neumnega mešanca, ki si je zaradi požrešnosti in nepravilne prehrane nakopal diabetes, to pa ga je še bolj zblížalo s stricem, saj je ta bolehal za isto boleznijo. Stric je svojo sladkorno znal nekako držati na vajetih, psu pa kmalu ni bilo več pomoči. Živinozdravnik mu je neke jeseni milostno skrajšal muke. Stric je jokal za svojim Nacem in še zdaj ga vidim, kako mu solze kapljajo v jutranjo belo kavo dan po smrti njegovega ljubljénčka.

Stric je imel neizmeren apetit. Včasih sem ga zalotila v kuhinji, kako se gosti s celim piščancem. Kljub svoji starosti je imel močno in zdravo zobovje. Globoko zatopljen v žvečenje bederc, perutničk in prekrasnih hrbtnih delov pečene perjadi, se je zasidral na stolu, medtem ko je suhljata teta s krožnika že zdavnaj posebala svojo juhico in odšla na vrt, kjer je pridno brkljarila med gredicami zelenjave in rož. Stric je še dolgo cmokljaj in sesljal kosti in koščice, nato odmaknil krožnik, zajel sapo in sledil je niz glasnih spahovanj. Potem se je s stolom odrinil od mize, da se je njegov velikanski trebuh olajšano dotaknil tolstih beder, segel po vilicah in si jel z njimi čistiti zobe. Na divanu, tja je legel z Večerom na trebuhu, je poskušal z glasnim sesljanjem odstraniti še zadnje ostanke jedi, ki so se mu bili nabrali med velikimi belimi zobmi. Teta ga je le kdaj pa kdaj nežno okarala zaradi prevelikega apetita, najbolj zato, ker mu ni mogla kupiti dovolj širokih hlač. Odpirala je pečico, zalivala pečenke, vzdihovala ob lupljenju krompirja, ki ga je bilo zmeraj za cel lavor, se solzila ob sekljanju čebule in pred svojega moža prinašala zvrhane krožnike, sklede in pladnje, medtem ko je stric nepotrpežljivo bobnal s prsti po mizi in godrnjal, ker rogaška mineralna voda ni bila dovolj ohlajena.

Njuno stanovanje je vedno dišalo po hrani, in kadar se je moja mama zmrdovala nad njunim življenjem, sem vedela, da to dela iz čiste zavisti. Svoji sestri je zavidala krotkega moža, ki je ves svoj prosti čas po upokojitvi porabil za drobna dela okrog hiše in v kleti, kjer je v svoji delavnici veselo

pilil, žagal in zabijal, dokler ga ni teta poklicala k mizi. Ob večerih sta vsak s svojimi stranmi Večera sedela na divanu, čehljala vsak svojo mačko in slišati je bilo le glasbo iz radia, ki je stal na polici. Tu in tam sta dvignila glavo iznad časopisa in pokomentirala kakšno vest, ki sta jo ravnokar prebrala. Na tetinem obrazu ni bilo nikoli niti kanca nejevolje, ko je iz trgovine prihajala s cekarji, polnimi kruhovih štruc, salam, izbranih kosov mesa in steklenic rogaške mineralne vode, ki je stricu edina pomagala, da je redno iztrebljal.

Drug drugemu sta pomenila vse na svetu. Potem pa je moj stric nenadoma zbolel. Njegov želodec z leti ni več zmožgal predelati vseh dobrot, ki jih je tlačil vase od jutra do večera. V Sloveniji ni obstajal vrelec mineralne vode, ki bi mu pomagal, da bi ob jutrih vedrega obraza stopil iz stranišča. Vsakič, ko je vstal od mize, se je z muko odvlekel do divana in tam po celo uro stokal, da mu vse, kar zaužije, obleži v želodcu kot kamen. In ko mu niso več pomagali tetini čaji in šilce žganja po jedi, se je odpravil k zdravniku. V bolnici so mu odvzeli del želodca in ga po operaciji poslali v zdravilišče.

Tista dva tedna sta oba zelo težko prenesla. Bilo je prvič, da sta bila narazen. Teta je posedala v dnevni sobi, stanovanje ni več prijetno dišalo po hrani in stric je ves čas nadlegoval zdravnika, naj ga vendar že spustijo domov. Ko se je končno vrnil, je bil močno shujšan. Teta mu je pomagala obleči pižamo in presunil jo je pogled na vso odvečno kožo, ki mu je visela čez pas. Še vedno je predenj postavljala celega piščanca, čeprav je stric z vilicami le malce pošaril po njem in si nesel v usta dva ali tri borne grizljaje. Povedala mi je, da je večkrat celo zajokal, ko je odnesla v hladilnik skoraj nedotaknjeno hrano. Maček mu je prej takoj, ko se je zleknil na divan, vedno legel na trebuh, zdaj pa si tega ni smel več privoščiti; stričev trebuh je bil preobčutljiv in preboleč za njegovo težo. Teta je mačka nagnala z glasnim "všč", da je občepel pod divanom in zmedeno kukal spod njega. Kmalu je začel k hiši prihajati zdravnik in stricu z injekcijami lajšal bolečine. Teta je povsem zanemarila vrt. Posedala je ob stričevem vzglavju in mu po žličkah vsiljevala krepilno govejo juhico ali pa mu brala Večer. Oba sta kar vidno kopnela: on od bolezn, ona od groze, da ga izgubi.

Bilo je v ponedeljek, pozno zvečer, ko je zazvonil telefon. Bila je teta. "Stric je umrl," je rekla tiho, z nekakšnim čudnim mirom v glasu.

Hitro sem skočila v avto in se odpeljala k njej. Stric je ležal na divanu in spet sem se vprašala, kam so se izgubili vsi kilograme maščobe z njegovega telesa. Spodnja čeljust se mu je povescila in zobje, ki so se svetlikali med razpokanimi ustnicami, so bili videti še bolj veliki in beli kot prej.

"Si poklicala zdravnika?" sem se dotaknila tete, ki je sedela ob divanu in ga držala za roko.

"Ne. To še lahko počaka. Boš prespala tu noč?" se je obrnila k meni. Nič ni bila objokana, mirno je zrla vame in bila sem prepričana, da ni vzela nikakršnega pomirjevala.

"Pozno je. Jutri zjutraj ga pokličem," je še dodala in segla po stričevi drugi roki.

"Ga bova umili in preoblekli?" sem zmedena silila vanjo, ker sem se spomnila, da mi je neka znanka pripovedovala, kako sta z materjo mrtvega očeta sami pripravili za mrtvaški oder.

"Ne, ne. Samo obljudi mi, da ostaneš čez noč," se je teta spet mirno obrnila k meni.

"Seveda, seveda," sem mrmrala in sedla k njej. Nič nisva govorili. Dotikala se ga je po obrazu, mu popravljala lase in le enkrat odšla v kuhinjo, da nama skuha kavo.

"Zdaj pa le pojdi spat. Jaz bom še malo ostala pri Arnoldu," je rekla čez kakšni dve uri. Legla sem in začuda takoj zaspala. V stanovanju je bilo tiho ... nobenega hlipanja, krikov obupa ...

"Tako se je treba obnašati ob izgubi bližnjega," sem pomislila.

Zjutraj me je zbudilo sonce, posijalo mi je naravnost v obraz, ker sem pred spanjem pozabila zagniti zavese. Zavonjala sem kavo in vstala. Tiho sem odprla vrata in vstopila v kuhinjo. Najbrž je bila kriva moja dremotnost, da nisem tisti hip kriknila. Kar prilepilo me je ob podboj vrat. Z dlanjo sem si segla k ustom, da bi zadušila grozo, ki je hotela planiti iz mene.

Sedela sta za mizo, stric in teta. Teta se je blago smehljala in mazala košček kruha z maslom. Stric je sedel na svojem običajnem mestu, spodnjo čeljust je imel povešeno kot prejšnji večer. Počasi se je obrnil k meni in videti je bilo, da drži oči le s težavo polpriprte. Roke so mu počivale na mizi kot pri ubogljivem učencu. Ne da bi zganil ustnice, je prišel iz njega grgrajoč glas in nekako sem razumela, da mi je voščil dobro jutro. Teta

mu je s svojimi koščnimi prsti tlačila v usta koščke belega, z maslom namazanega kruha in vse skupaj zalivala s kavo, ki mu jo je v skodelici prinašala k ustom. Drobni curek mu je s povešenega ustnega kotička kapnil na ovratnik pižame.

"O bog, o bog, kaj je to?!" sem ponavljala in še ganiti se nisem mogla. Teta pa se je mirno sklanjala k stricu, mu nagnila glavo nazaj, da so mu grizljaji kruha le nekako zdrknili po grlu.

"Kaj si res mislila, da me bo kar tako zapustil? Da ga ne bom mogla priklicati nazaj?" je mirno razlagala, ne da bi me pogledala; prijazno in zbrano, kot mati razlaga nevednemu otroku.

"Naju ne more nič ločiti. Malo je še neroden, pa bo že ..."

"Glk, glk ..." je prihajalo kot pritrditev iz strica in brada mu je omahnila na prsi, ko je teta izmaknila prste izmed njegovih čeljusti. Potem mu je pomagala na noge, jaz pa sem se hitro odmaknila od vrat.

"Bi še kaj, Arnold?" ga je vprašala, ko se je zviška spustil na divan. Počasi je zmajal z glavo in še nekaj kapljic kave, pomešanih z razmočenim kruhom, se mu je pocedilo iz ust.

"Jaz ničesar ne razumem," sem zatarnala in se zrušila na stol.

"Kaj pa je tu treba razumeti?! Če se imajo ljudje radi, ostanejo skupaj za vedno," se je smehljala teta. "Ostani pri nama nekaj dni. Vsega ne bom zmogla, zadnji meseci so me čisto izmozali," je še pristavila.

Telefonirala sem v službo in vzela teden dni dopusta. Bil je junij, vroč junij. Teta je posadila strica v naslonjač ob oknu. S prsti je trdo gladil mačko, ki je skočila stricu v naročje, vendar se je že po nekaj minutah spustila na tla. Stric je segel za njo in zvrnil bi se, če ga ne bi še pravi čas ujela. Oprijel se je moje dlani, da so mi členki zapokali od njegovega trdega prijema.

"Pridna, pridna," je golčal in šele s tetino pomočjo sem lahko izvila roko iz njegovih prstov. Teta mi je položila roko na ramo in rekla:

"Sprosti se, česa se bojiš? Boš videla, kmalu bo spet stari stric." Da bi se sprostila, ni bilo govora. Po cele ure sem hodila po sobi kot v omotici in poskušala zbrati svoje misli.

Ko sem se tretjega dne vrnila s kratkega sprehoda po parku in odprla vrata tetinega stanovanja, sem zavohala rahel smrad, da sem pohitela k oknu dnevne sobe in jih na široko odprla. Slišala sem šum vode v kopalnici,

in ko sem se ustavila ob vratih, je skozi nje stopila teta, brisaje si roke v otiračo.

"Malo sem ga očedila. Sam se še ne more," je rekla in prek njene rame sem zagledala strica, ki je čepel v kadi ter odprtih ust zrl predse.

"To mu bova malce malce napudrali po hrbtu," mi je rekla in stopila na stran, da sem se lahko približala kadi. Po njegovem hrbtu so se razlezli temni madeži, nekaj svetlejših pa je imel tudi že po ramenih.

"Pomagaj mi ga dvigniti," me je prosila teta. Prijeli sva ga vsaka pod eno pazduho in ga jeli vleči iz vode. Nekaj je zabrbotalo v stričevem drobovju in po bedrih se mu je ulila rjavkasta tekočina. Kriknila sem in ga spustila. Telo je plosknilo nazaj v kad, teta pa me je skoraj grobo odsunila in siknila:

"Pusti, bom že sama!"

Naslednji dan sem poskušala v sobi kaj prebrati, ko so me zmotili tetini klici iz kleti. Stekla sem po stopnicah navzdol in našla oba v stričevi delavnici. Sedel je na vrtljivem stolčku za delovno mizo in trudoma dvigoval in spuščal težko kladivo. S prsti levice je držal dolg žebelj in ga poskušal zabiti v neko desko. Kladivo se je spuščalo v enakomernih presledkih in večinoma pristajalo na njegovih prstih. Palec levice je bil že docela združen. Teta mu je zaman skušala iztrgati orodje iz desnice. Kladivo se je dvigovalo in spuščalo skupaj s tetino roko, stisnjeno okrog moževega zapestja, ne da bi za hipec zastalo. Sunila sem v stolček, da se je zapeljal stran od deske, stric pa je še naprej zamahoval. Zdaj mu je kladivo padalo po kolenu in se nazadnje le umirilo v njegovem naročju. Teta je iz žepa na predpasniku izvlekla robec in k ostanku palca pritisnila tisto, kar je viselo od njega, temnomodrikasto tkivo, od katerega ni kanila niti kaplja krvi. Stric je dvignil glavo, eno ličnico je imel ugreznjeno kot pri pupi iz celuloida, ki so jo pretrdo stisnili otroški prsti. Oko nad ugreznjeno ličnico je bilo zlepljeno s sluzjo, ki se je skupčkala v očesni duplini in jo skoraj povsem zapolnila. Teta se je sklonila nadenj in mu s predpasnikom brisala lica, kakor da mu briše solze. Iz grla mu je sunkovito pisknilo kot težko zatajevani jok.

Ko sem peti dan v kuhinjo prinesla časopis, sta bila oba pri kosilu. Stric je bil ogrnjen v dolg frotirast jutranji plašč in sedel togo iztegnjenih nog. Teta je hitro segla po krožniku in poskusila skriti nekaj, kar je ležalo

na prtičku ob stričevi desnici. Bili so najmanj štirje zobje, široki in beli, s korenino vred.

Zrak v stanovanju je postajal vse bolj smrdljiv. Ko sem stopila v dnevno sobo, se mi je zdelo, da prodiram skoz nevidni zdriz, ki mi pušča smrdljive sledi na koži.

Šesti dan me je teta prosila, naj ji kupim deset velikih brisač.

"Saj ni čudno, da se to dogaja z njim, ko pa je taka vročina," je majala z glavo, ko sem ji pomagala privzdigniti strica in spod njega izvleči kup brisač. Prepojene so bile z rjavkasto brozgo, ki me je s svojim smradom v hipu nagnala v kopalnico. Tam se je v kadi namakalo najmanj ducat brisač, kuhinjskih krp in rjuh. Na robu kadi je stala prazna steklenička tetine Kölnisch Wasser. Zapodila sem se nazaj na hodnik in izbruhala nekaj malega, kar sem zaužila zjutraj.

Proti večeru sem stopila v dnevno sobo. Teta je sedela pri divanu, na katerem je ležal stric in trudno mežikal z enim očesom.

"Poglej, kako ga jemlje," je rekla in odkrila strica. Njegov trebuh se je ugreznil in odprl, podoben je bil plitvi skledi, ki še komaj drži penec savorjave pomije, na katerih je tu in tam počil kakšen mehur.

"Tako ne gre več naprej," sem rekla in mu hitro potegnila odejo čez trebuh.

"Tako ne gre več naprej," je nenadoma prišlo iz stričevih skoraj brez-zobih ust. Teta se je sunkovito premaknila, se nagnila k njemu in ga pobožala po glavi. Zaplata las se je pod njeno dlanjo odlepila od stričeve lobanje in zdrknila na blazino. Spet je nekaj zagolčal, vendar ga tokrat nisem razumela.

"Na vrtu bi rad ležal," je razložila teta.

Sedmo noč sva ga, zavitega v posteljni ogrinjali, odnesli na vrt in ga položili v izkopano jamo. Noč je bila topla in mesečna. Teta je tja posadila dva grma potonik. Vsako pomlad zacvetijo krvavo rdeče potonike, velike kot otroške glave. Lepših še nisem videla. Teta odlomi po en cvet in potem se kot prijazen, rahlo nasmejan obraz obrača za njo, kamor koli stopi.